

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 85.173 van 8 februari 2000

A. 43.542/XIII-322

In zake : **de Vereniging zonder winstoogmerk
GREENPEACE BELGIUM,**

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Alain LEBRUN, advocaat,
rue du Ruisseau 55
4000 Luik,

tegen :

het Waals Gewest,
vertegenwoordigd door zijn
Regering.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 14 december 1990 ingediende verzoekschrift, waarbij de vereniging zonder winstoogmerk GREENPEACE BELGIUM de nietigverklaring vordert van het besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 30 april 1990 tot vaststelling van sectoriële voorwaarden voor het lozen in het gewone oppervlaktewater en in de openbare riolen van afvalwater afkomstig van de productie van chloorkoolwaterstoffen;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer NEURAY, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 11 juni 1999, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partij;

Gelet op de beschikking van 15 december 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 20 januari 2000;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. X. CLOSE, loco Mr. A. LEBRUN, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. B. HENDRICKX, loco Mr. P. LAMBERT, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van mevrouw DEBROUX, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de bestreden handeling opgeheven is bij een besluit van de Waalse Gewestexecutieve van 11 februari 1993, dat niet bestreden is; dat de auditeur-rapporteur uit die omstandigheid heeft afgeleid dat de verzoekende vereniging geen belang meer had bij haar beroep; dat de verzoekende vereniging die conclusie in haar laatste memorie als volgt betwist :

« De auditeur onderstreept dat het belang van de verzoekende vereniging alleen blijft bestaan wanneer blijkt dat de opgeheven handeling "haar nadeel heeft berokkend tijdens de periode waarin ze van kracht was".

Vervolgens stelt de auditeur dat dit vereiste nadeel erop neerkomt dat de verzoekende rechtspersoon door de bestreden verordening "een rechtstreeks nadeel" moet hebben geleden.

In de door de auditeur geciteerde rechtspraak wordt evenwel niet gesteld dat het vereiste belang alleen behouden blijft wanneer er een "rechtstreeks nadeel" bestaat.

In de twee meest expliciete arresten (nr. 5.146 en nr. 5.930) wordt gesteld dat verzoeker, door de opheffing van de bestreden handeling, "geen enkel reeds ondervonden nadeel of geen nog bestaand belang bij de vernietiging (van de bestreden bepalingen) doet gelden" (onderstreept door ons).

De overige arresten zijn minder duidelijk wat betreft de redenen voor het tenietgaan van het belang door de opheffing van de bestreden handeling.

Er kan worden vastgesteld dat de Raad van State in recentere arresten nagaat of de opgeheven handeling uitwerking kan hebben gehad in de periode waarin ze van kracht was (arresten nr. 31.155 en nr. 70.945), enerzijds, en of de belangen van verzoeker door die handeling daadwerkelijk geschaad zijn (arrest nr. 46.558), anderzijds.

Het voorstel van de auditeur betreffende het vereiste nadeel geldt dus alleen wanneer dat nadeel begrepen wordt als het schaden van een belang, zonder verwijzing naar het begrip rechtstreeks nadeel uit het burgerlijk recht.

In deze zaak zijn de belangen die de verzoekende vereniging verdedigt wel degelijk geschonden tijdens de twee en een half jaar dat het verordeningsbesluit van kracht was. De aantasting, door de bestreden handeling, van de wettige belangen van de verzoekende vereniging is feitelijk gebleken uit de lozing van afvalwater afkomstig uit de sector van de chloorkoolwaterstoffen in de openbare riolen en in het gewone oppervlaktewater van Wallonië.

Het gelobby dat tot de bestreden handeling heeft geleid, kan moeilijk als een stijloefening worden beschouwd. Het strekte er juist toe om in de chemische sector van de chloorindustrie de van de

verwerende partij verkregen illegale rechtsregels te laten toepassen.

Meer nog, het minste wat in die omstandigheden mag worden verwacht van een administratief rechtscollege van een lidstaat van de Europese Unie is wel dat het zichzelf bevoegd verklaard om de aangevoerde schending van het communautair recht met terugwerking ongedaan te maken.

De vereisten van de communautaire openbare orde staan eraan in de weg dat een verlies van belang het voor de verwerende partij, die een onderdeel is van een lidstaat, mogelijk maakt een minimalistische en symbolische straf (de vernietiging) te ontlopen door tijdens het geding en zonder terugwerking een nieuwe verordening in de plaats te stellen van een verordening waarvan de onverenigbaarheid met het communautair recht wordt aangevoerd»;

Overwegende dat, gesteld dat de bestreden handeling onwettig was, de toepassing ervan gedurende twee en een half jaar daarom nog geen omstandigheid vormt die de verzoekende vereniging nog een dadelijk belang verstrekt om de vernietiging ervan te verkrijgen, aangezien ze geen enkele rechtsprekende of administratieve procedure, noch enige rechtshandeling aanvoert waarvan het verloop door de vernietiging beïnvloed had kunnen zijn; dat het enige belang dat aangevoerd wordt, neerkomt op het herstel van de wettigheid, inzonderheid de verenigbaarheid met het communautair recht, en niet verschilt van het belang van elkeen om de wet te laten naleven; dat de wetgever gesteld heeft dat een beroep tot nietigverklaring alleen ontvankelijk is wanneer een verzoeker daarbij belang heeft en aldus een begrip heeft vastgelegd dat door de Raad van State op objectieve wijze wordt getoetst; dat de wil van de wetgever zou worden omzeild indien de bestuursorganen de inhoud van dat begrip zouden kunnen bepalen door verenigingen te vormen met als doel de bescherming van een of ander belang en door te betogen dat die verenigingen een ontvankelijk beroep kunnen instellen tegen elke maatregel die dat doel in het gedrang brengt; dat het in het gedrang komen van de verwezenlijking van

het statutair doel van de verzoekende vereniging op zich niet kan worden geacht haar het belang te verlenen om in rechte op te treden; dat het beroep niet ontvankelijk is; dat de kosten echter ten laste van de verwerende partij moeten worden gebracht, aangezien de bestreden handeling is opgeheven,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, op acht februari tweeduizend door :

de HH. HANOTIAU,	kamervoorzitter,
LEROY,	staatsraad,
Mevr. GEHLEN,	staatsraad,
Mevr. MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.